
ANTIKVARIAT MATS REHNSTRÖM

NYHETSBRV 271
BOKVÄSEN
12 OKTOBER 2015

*Jakobsgatan 27 nb | Box 16394 | 103 27 Stockholm | tel 08-411 92 24 | fax 08-411 94 61
e-post: rehnstroem@svaf.se | www.matsrehnstroem.se*

ÖPPET TORSDAGAR 15.00–18.30

DETTA NYHETSBRV innehåller 25 nykatalogiserade arbeten från antikvariatets bokväsenavdelning. Här finns den ovanliga festskriften till CARL MARTIN COLLIN med dekorativ utstyrsel av ARTHUR SJÖGREN, ett prydligt av Isberg bundet exemplar av Finspongkatalogen, ett par skrifter om Landsbiblioteket i Växjö och SCHREBER VON SCHREEBS fortfarande mycket användbara *Svenska jaktens litteratur*.

I urvalet återfinns även GUSTAF BERNSTRÖMS exemplar av MANDERSTRÖMS *Stiernhielms Hercules* som dels innehåller en förteckning över alla kända upplagor av dikten, dels bibliografiska förklaringar till verserna 124-62 i dikten, där en mängd samtida folkskrifter, romaner etc. räknas upp.

Med vänliga hälsningar!

MATS REHNSTRÖM

1. **Betänkande och förslag angående läroverks- och landsbibliotek** avgivet den 28 februari 1923 av bibliotekssakkunniga. I: Kungl. bibliotekets handlingar 40. Uppsala, 1924. XI,(1 blank),511 s. Häftad. Delvis lös i häftningen och sprucken i ryggen. Främre omslag med liten pappersförlust. Med några blyertsanteckningar. Sten G. Lindbergs namnteckning. ★400

Innehåller även årsberättelser för åren 1921 och 1922. Bakom den torra SOU-titeln döljer sig den bästa bibliotekshistoriska översikten av de svenska skol- och stiftsbibliotekens historia. Inte minst biblioteken i Linköping, Skara, Strängnäs, Växjö och Västerås

får ordentligt tilltaget utrymme. De sakkunniga var I. Collijn, I. Fehr, F. Hjelmqvist, J. M. Hulth, A. Pers, Maja Sandler och A. B. Carlsson. Sten G. Lindberg har gjort lite anteckningar och understrykningar i kapitlet om Kalmar stifts- och gymnasiebibliotek.

2. **COLLIJN, I. Katalog der Inkunabeln der Kgl. Bibliothek in Stockholm.** Teil I-II:1 & Teil I, Tafeln 1-150. Uppsala, 1914-16. XXXI,(1),329,(1) s. & plr + (4),II,(2),103,(8) + (6) s. & plr. + **COLLIJN, I. Katalog över Kungl. bibliotekets i Stockholm inkunabelsamling.** Nyförvärv 1915-1939, jämte tillägg till huvudkatalogen 1914. Uppsala, 1940. x,67 s. De tre första delarna i enkla klotryggbd med omslagen uppklistrade på pärmarna. Den sista delen häftad och ouppskuren. ★900

Med ett förord på svenska av E. W. Dahlgren i första delen. Av andra delen utkom bara första häftet som rör de svenska inkunabeltrycken 1483-84. Den avslutas med fem sidor avbildningar av vattenmärken. Att fortsätta den delen ansågs överspelat i och med utgivandet av "Sveriges bibliografi".

3. **COLLIN, A. H. & LAGERKVIST, VIVEKA & DAUGÅRD, KARIN. Katalog på kungl. Gymnasi bibliotekets i Växjö manuskripter.** Författad den 19 juni 1805 av Anders Harald Collin, bibl. amanuens, bearbetad av Viveka Lagerkvist och Karin Daugård. Stenciltryck. (Växjö, 1987). 130 blad & 1 plansch. Häftad. Bra ex. ★400

Omslaget med titeln: "Katalog över handskrifter i Landsbiblioteket i Växjö. Upprättad 1987 av Viveka Lagerkvist och Karin Daugård på grundval av den äldre katalogen". Den gamla katalogen som påbörjades av Collin 1805 användes fortfarande 1987 som förvärvskatalog. Den här utgivna katalogen är kompletterad med en egen serie med musikmanuskript. Katalogen innehåller en rikedom av handskrifter men skulle ha varit betjänt av ett register.

4. [Collin] **LUNDGREN, K. H. Kring Lund och Lundagård.** Sthlm, 1917. Porträtt,121,(3) s. Prydligt rött hfrbd med rikt guldornerad rygg och svart titeletikett samt stänkta snitt. Överst på frampärmens skinnfals återfinns Wilhelm Westrups förgyllda monogram och på första blanka bladet en helsidestillskrift till denne från Carl Martin Collin daterad den 25 juli 1917. ★1500

Tryckt med anledning av Carl Martin Collins sextioårsdag den 25 juli 1917 i 100 numrerade exemplar, varav detta är nummer 3. Den dekorativa utstyrelsen är efter teckningar av Arthur Sjögren. Carl Martin Collins fina och välbundna bibliotek tillhör numera Lunds universitetsbibliotek. Konsul Wilhelm Westrup var en av de fem vänner som undertecknat festskriftens förord. Westrup (1862-1939) var industriman och en av grundarna av Sockerbolaget. Han ägde godset Rydsgård vid Skurup i Skåne.

5. [De Geer] **Ex bibliotheca Leufstadiensi Caroli De Geer.** Sthlm, 1915. Porträtt,(2 blanka,2,2 blanka,1,1 blank),280,(1,1 blank,1) s. & 1 exlibris på helblad. Rikt dekorerat, men ganska nött, stänkdekorerat oskinnbd med rik guldornering och rödbrun titeletikett. Övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade. ★1750

Tryckt i 50 numrerade exemplar på fint Lessebopapper, varav detta är nr 50. Redigerades av K. O. Svanbom. På s. 1-120 återfinns samlarens egen katalog: "Realkatalog öfver arbeten i land- och folkkunskap som finnas i mitt bibliotek den 10 dec. 1909 jemte hänvisningar till verk från bibliotekets öfriga afdelningar rörande verldsdelarnes naturbeskaffenhet etc. utgörande resultatet af en fyrtioårig samlarverksamhet". Därefter följer gåvo- och tackbrev med anledning av att samlingen 1915, året efter Carl De Geers död, donerades till Uppsala universitetsbibliotek och en förteckning på de böcker som ingick i donationen, dels inom geografi, dels inom naturkunskap. Katalogen avslutas med en förteckning på de arbeten som utgivits på Carl De Geers bekostnad.

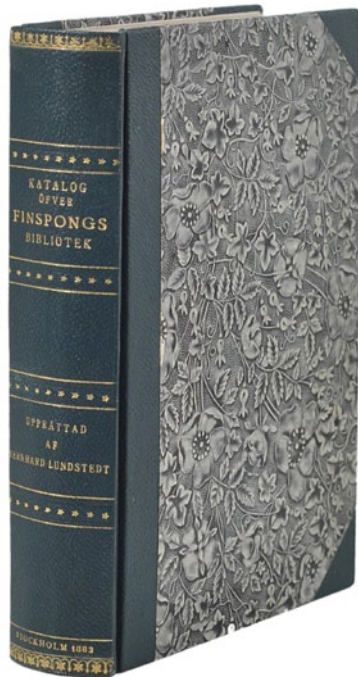
6. DU RIETZ, R. **Gastronomisk spegel**. Historisk översikt jämte förteckning över svenska kok- och hushållsböcker fram till 1850. Sthlm, 1953. 106,(3) s. Ngt nött dekorativt svart- och vitmönstrat pappbd med svart titeletikett i skinn. Omslaget medbundet. Med en del rättelser och kompletteringar i bibliografidelen. Ur Åke Anderssons bibliotek. ★600

Gavs ut av Thulins antikvariat. En ny utvidgad upplaga utkom 1999. Inleds med en allmän översikt av den gastronomiska litteraturens historia och fortsätter sedan med en kronologiskt uppställd förteckning över den svenska litteraturen på området fram till och med 1850. Trots sina brister fortfarande standardverket på området. I exemplaret finns en fotokopia av titelbladet till "En kort doch nyttig kok-bok" tryckt i Västerås 1752. Denna upplaga återfinns inte i bibliografien och saknas även i andra upplagan.

7. [Ehrensverd] **Accurata descriptio**. Studier i kartografi, numismatik, orientalistik och biblioteksväsen tillägnade Ulla Ehrensverd. Papers in cartography, numismatics, oriental studies and librarianship presented to Ulla Ehrensverd. Uddevalla, 2003. 567 s. & plr. Häftad. Svagt veck på främre omslag. Med Stefan Reutersjöes exlibris. ★300

Acta bibliothecæ regiae stockholmiensis 69. Redaktionskommitté: Göran Bäärnhielm, Folke Sandgren och Anders Burius. Innehåller uppsatserna: Carl-Gustaf Andréén "Sverige och Medelhavet. De svenska medelhavsinstitutens uppbyggnad och utveckling under ett sekel", Peter Berghaus "Die Deorum Dearumque Capita des Abraham Ortelius", Bent Brendemoen "Orhan Pamuks nye Røde bok", Anders Burius "Biblioteket som skal och kärna. Två nordiska nationalbibliotek och deras vägval", Göran Bäärnhielm "Tullinspektor Berghman och Söderköpings karta", Éva Ágnes Csató "Ármin Vámbéry - en ungersk dervisch och hans äventyrliga liv", Lisette Danckaert "Cartes suédois dans la collection Vandermaelen à Bruxelles", Cecilia af Forselles-Riska "Två framstående kartsamlare. Polarforskare Adolf Erik Nordenskiöld och minister Carl Enckell", Björn Gäfvert "The seven years war imagined", Nils Germundson "Münster's three maps of Scandinavia. How to identify different states and editions", Tina Hamrin-Dahl "Turkish riddles", P. D. A. & Yvonne Harvey "The coins on Herman Moll's maps of counties of England and Wales, 1724", Vera & Gert Hatz "Schwedische Münzen und Medaillen in Hamburger Auktionskatalogen des 18. Jahrhunderts", Pontus Hellström "100 years of Swedish excavations in Turkey", Staffan Helmfrid "Profet i främmande land. Jacob Gråberg och Marockokartan", Francis Herbert "Jacob Gråberg af Hemsö, the Royal Geographical Society, the Foreign Office, and Italian portolan charts for the British Museum", Esko Häkli "Det Nordenskiöldska arkivet på Frugård", Gunnar Jarring "Stray notes on some places-names on Strahlenberg's map", Lars Johanson "Ett effektivt resestipendium", Pellervo Kokkonen "A. E. Nordenskiöld and the discovery of history", Lars O. Lagerqvist "Eine deutsche Medaille von 1702 mit schwedischem Bezug", Erik Norberg "Historien om Arvid Christian Storm eller Lasse Lucidor och den svensk-norska unionen", Monique Pelletier "Leo Bagrow à Paris", Alexei V. Postnikov & Alexei A. Litvin "Swedish maps and plans in russian archives", Göran Samuelsson "The towns, the countryside and the

land survey”, Günter Schilder ”Unknown steps in the Arctic sea. The voyage by Mouris Willemsz (1608 or earlier)”, Edvard Schnayder ”A hand drafted German spatial planning atlas of the occupied 'General-gouvernement' (1940)”, Christopher Toll ”An Andalusian astrolabe from A.H. 729/A.D. 1328-29 by Ahmad ibn Ali ash-Sharafi”, Marcel Watelet ”La carthothèque du Ministère wallon de l'Équipement et des Transports: structure des fonds et des collections”, Christer Westerdahl ”Holy, profane and political. Territoriality-extraterritoriality. A problem with borders. Some notes and reflections”, Ian Wiséhn ”Svante Nilsson - en konstnär med stickel och luta”, Lothar Zögner ”Preussische Karten von der Ostseeküste” och en bibliografi över Ulla Ehrensvarlds ”Skrifter”.

8. [Finspong] (LUNDSTEDT, B.) **Katalog öfver Finspongs bibliotek.** Sthlm, 1883. (2),xxvii,(1),736,(2) s. Bra hklbd med guldornerad rygg och pärmar med blomstermönstrat strukturpapper (Isbergs, Norrköping). Omslaget medbundet, det bakre lätt solkigt och med liten hörnagg. En del delvis beskurna anteckningar och understrykningar i inledningen. Med några anteckningar på främre pärmens insida och Eva Ramstens namnlapp. ★1000

Almquist Sveriges bibliografiska litteratur 4181: ”Samlingen såldes 1904 till Norrköpings stadsbibliotek för 30,000 kr.” Med en historisk inledning av katalogisatören. Biblioteket byggdes upp av familjen De Geer och tillhörde vid denna tid familjen Ekman. Det har ett rikt bestånd av 1600-tal-slitteratur.

9. [Gyldenstolpe] **Katalog öfver grefve Nils Gyldenstolpes bibliotek**, som kommer att på offentlig auktion försäljas [...]. 1-II. Sthlm, 1884-85. (8),95 + (4),94 s. Ngt nött mörkbrunt halvmarokängbd med upphöjda bind och röda snitt. Omslaget till del II medbundet. Ryggen ngt blekt och med några nöt-märken. Interfolierad och med ett fåtal anteckningar på dessa blad. Några enstaka understrykningar i texten med rödpenna i del I. Del II med ett flertal blyertskommentarer och priser i marginalerna. Med Thore Virgins exlibris och förgyllda pärmexlibris. ★900

Almquist Sveriges bibliografiska litteratur 4674. Bukowskikatalog 16-17. Med extra franska titelblad. Sammanlagt försålles 7942 poster. Boksamlingens grundsten var ett ärvt bibliotek efter far-farsfar ledamoten av Svenska akademien Nils Philip Gyldenstolpe (1734-1810). Nils Gyldenstolpe (1839-84) var kammarherre och samlade såväl sin samtids litteratur som utvalda rariteter, gärna kuriösa ting. Han var till exempel mycket aktiv på bokauktionerna där Manderströms och Stråles böcker såldes och står för några av rekordpriserna på dessa auktioner.

10. [Hammer] **Förteckning på en rikhaltig samling skandinavisk litteratur** från 1600-talet och intill nuvarande tid, bestående af diverse politiska, diplomatiska, militära, juridiska, medicinska, merkantila och åkerbruks- m.fl. flyg- och strö-skrifter; helsnings-, födelsedags-, bröllops-, begravnings- och åminnelse-tal (ett större antal), pamfletter och märkligare rättegångshandlingar (såsom ”Grewesmöhliana” o.s.v.), akademiska inbjudnings-skrifter, Carl v. Linnés disputationer m.m. m.m. som kommer att försäljas å Stockholms bokauktionskammare onsdagen den 18 februari 1891 [...]. Sthlm, 1891. (2),502,(2 blanka) s. Lätt nött enkelt brunt hklbd från ca 1900 med hand-

skrivna titeletiketter i papper på rygg och främre pärm. Stänkta snitt. Främre omslaget medbundet. Enstaka blyertsmarkeringar. Med Carl Trolle-Bondes grav. exlibris och monogramstpl. Från Trolleholm. ★750

Almquist Sveriges bibliografiska litteratur 4754: "Enligt den vanliga, men sannolikt felaktiga uppgiften skulle innehållet, som till större delen bestod av broschyrer, hafva utgjort blott dupletter ur de Hammerska samlingarna". Omfattar 8293 poster och är en av de största svenska bokauktionskatalogerna någonsin med småskrifter. Dessa är ordnade i alfabetisk ordning och här finns många sällsyntheter.

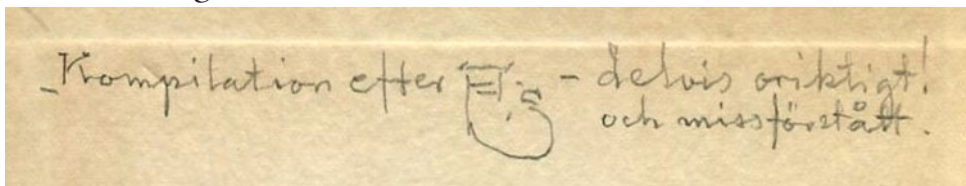
11. ILSØE, H. **Udlændinges rejser i Danmark indtil år 1700.** En bibliografisk fortegnelse. Köpenhamn, 1963. LIV,(2),125,(2) s. Häftad med lätt nött skyddsomslag. ★150

Behandlar resor i Danmark från 800-talet och framåt. Inkluderar självfallet en rad resenärer som samtidigt besökte Sverige.

12. KLEMMING, G. E. **Sveriges bibliografi 1481-1600.** Band 1, häft. 1-4. 1481-1530. Uppsala, 1889-92, 1927. II,(1 blank),1-216,(2) s. Fyra häften. Lätt nötta och lite naggade omslag som dessutom har några ljusränder. ★200

Almquist Sveriges bibliografiska litteratur 62. Bibliographia Klemmingiana s. 38-39 (för de två första häftena). Skrifter utgifna af Svenska literatursällskapet. Allt som utkom av själva texten, ett ark med titelblad och innehållsförteckning trycktes 1927. Tredje och fjärde häftet är redigerade och utgivna av Aksel Andersson. Omslagen till dessa med några små tryckta rättelser. Ett antal felaktiga attribueringar och dateringar gör att Klemming här ger en starkt avvikande bild av boktryckarkonstens uppkomst i Sverige, jämfört med den som Collijn fastslår några decennier senare när han omarbetade bibliografin rörande denna tidsperiod efter att först ha fullföljt projektet till år 1600.

13. LAGERSTRÖM, H. **Boktryckarevapnet genom tiderna.** En sammanfattande översikt. Särtryck ur Svensk grafisk årsbok 1939. (Sthlm, 1939). s. (2),11-42,(1) & 1 rättelselapp. Rött marmorerat pappbd med blank papperetikett på frampärmen. Ryggen lite nött och etiketten med några svaga fläckar. Omslaget medbundet. Med Arthur Sjögrens monogram i blyerts och exlibris samt en markering i texten och anteckningen: "Kompilation efter A:S - delvis oriktigt! och missförstått." ★900

Tryckt i 50 numrerade exemplar, detta dock onumrerat.

14. LAGERSTRÖM, H. **Svensk bokkonst.** Studier och anteckningar över särdragen i svensk bokstavsform och svenskt typtryck. Med omkring 140 avbildningar av äldre och nyare typtryck. Sthlm, 1920. 177,(1) s. Häftad och delvis ouppskuren. Ryggen gulnad. Med Elof von Celsings namnteckning daterad Biby i maj 1920. ★175

Fint illustrerad samling av uppsatser och föredrag i ämnet.

15. **Landsbibliotekets gamla samlingar.** Om handskrifter och böcker ur Landsbibliotekets i Växjö gamla samlingar. Växjö, 1994. 236 s. Opappbd. Med Stefan reitersjöes exlibris. ★150

Kronobergsboken 1994. Redigerad av Jonas Barck. Innehåller uppsatserna "Olof Wallquist och gymnasiebiblioteket" av Christer Knutsson, "Arvid Månssons örtabok"

av Inge Knutsson, "Sven Bælters reseberättelse 1744-1745 från Petersburg och Moskva" av Gunnar Hillerdal, "Örtaböcker i Linnés ungdomsbibliotek" av Ove Hagelin, "Om bokbindarnas bruk av papper" av Björn Dal, "Växjö stads musikhistoria från senmedeltid till andra hälften av 1800-talet" av Magnus Gustafsson, "Den Adlerbethska samlingen" av Leif Landén, "En käck soldat och en bedrövad själ" av Christian Braw, "Ett bokhandelsarkiv - C. G. Södergren, 1800-talsbokhandlare i Växjö" av Sven Ola Svärd, "Om Johan Forsanders botaniska handskrifter" av Ingvar Christoffersson, "Ett lånebibliotek i Växjö" av Jonas Barck, "Om Frans August Andersson" av Stig Tornehed, "Växjö och Växjöbor på 1870- och 80-talen - efter en handskrift av Fr. Aug. Andersson", "Smålandsforskaren Gotthard Virdestam" och "Gotthard Virdestams tryckta skrifter 1912-1955 - bibliografisk förteckning", de två sistnämnda av Oloph Bexell.

16. (MANDERSTRÖM, L.) **Stiernhielms Hercules verserna 124-162 jemte några bibliografiska anmärkningar** m.m. Sthlm, 1871. 4:o. 26, (1 blank, 1) s. Lätt solkigt ohalvpergamentbd. Det avslutande bladet med kolfon för ovanlighets skull bevarat. På stort tjockt papper. Fint ex. ur Gustaf Bernströms bibliotek och med dennes blyertsanteckning: "coll. cat." *3000

Coll. Cat.

Almquist Sveriges bibliografiska litteratur 87. Tryckt i 30 numrerade exemplar, varav detta är nr 26. Med tryckt motto: "Vixit, dum vixit, lætus"; "Han levde glad så länge han levde".

17. [Posse] WILLERS, U. **En gustaviansk boksamlare**. Knut K:son Posse på Svanå. Sthlm, 1971. 197 s. & plr. Häftad. Lätt nött omslag. Med dedikation till Axel Strand [?] daterad 1973. *150

Även utgiven som Ätten Posse, studier och undersökningar del 3. Beskriver Knut Posses (1755-1814) liv och boksamlande. Svanå ligger norr om Västerås.

18. RUDBECK, G. **Några gamla svenska bokägaremärken**. Särtryck ur Svensk exlibris-tidskrift no. 1 - 1912. Sthlm, 1912. 4 s. & 4 plr. Klistermarmorat pappbd med titeln i guld på främre pärmen. Ryggen trasig. Med dedikation daterad 1915 till Mary Milow och med hennes exlibris. *400

Tryckt i 50 exemplar av Bröderna Lagerström på stort papper och elegant formgiven som allt som Arthur Sjögren ansvarade för. Rör bokägarmärken från 1500-talet för Göran Åkesson Thott, Estrid Jönsdotter Sjernbielke och Peder Hansson av Forstenaätten. De är alla fint reproducerade.

19. SALLANDER, H. **Katalog der Inkunabeln der Kgl. Universitätsbibliothek zu Uppsala**. Neuerwerbungen seit dem Jahre 1907. Uppsala, 1953. 176 s. Bra rött hfrbd med upphöjda bind och övre guldsnitt. Omslaget medbundet. Dedikation till Folke Dahl. *500

Bibliotheca Ekmaniana Universitatis Regiae Upsaliensis 63. Ett första supplement till Isak Collijns "Katalog der Inkunabeln der Kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala" från 1907. Ytterligare ett fristående supplement utkom 1965. I denna del som omfattar 487 poster ingår bland annat donationer av Richard Du Rietz, Erik Kempe och Erik Waller samt förvärv av en samling inkunabler ur Per Hiertas bibliotek.

20. SCHREBER von SCHREEB, T. **Svenska jaktens litteratur intill år 1900**. Försök till en bibliografisk förteckning af Tor Schreeber. Uppsala, 1920. 62, (3) s. & 6 plr. Ngt nött marmorat brunt hfrbd med upphöjda bind, guldlinjerad rygg och svart titeletikett. Omslaget medbundet. Ytterfalsarna lite skavda och övre yttre hörn på frampärmen med brytmärke. *2800

Kjellberg 920.18. Tryckt i 200 numrerade exemplar, varav detta är nr 184. Arbetet är fortfarande standardverket vad gäller den äldre svenska jaktlitteraturen och har tillförlitliga kollationeringar etc. En liten tilläggsvolym utkom 1958.

21. SJÖGREN, A. **Om boktryckare- och förläggaremärken under 1400-talet.** Några anteckningar. Separat ur Nordisk boktryckarekonst (med tillägg). Sthlm, 1908. (2 blanka,8),63,(5 blanka) s. Häftad. Omslaget aningen nött och ryggen blekt samt med revor. ★225

Tryckt i 100 exemplar. Fint illustrerad.

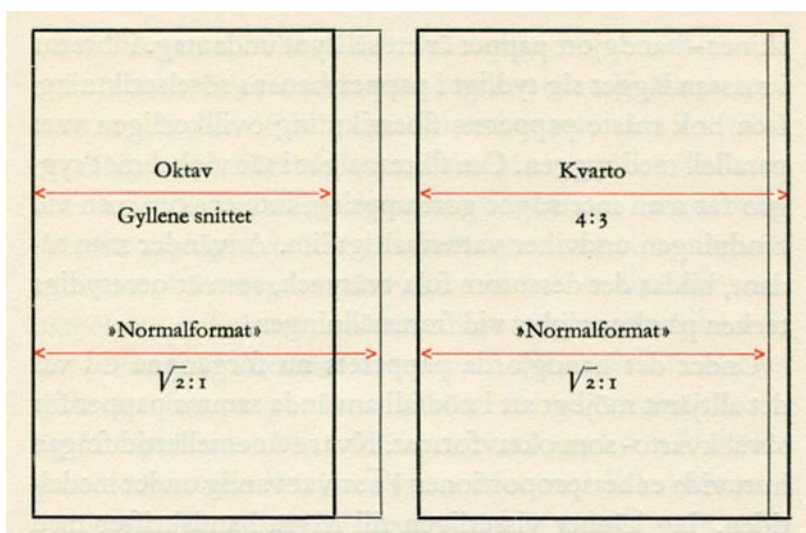
22. [Strindberg] LINDSTRÖM, H. **Strindberg och böckerna.** I-II. Uppsala, 1977-90. 231 + 244 s. Två häftade volymer. ★300

Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet 36 & 42. Med undertitlarna "I: Biblioteken 1883, 1892 och 1912. Förteckningar och kommentarer" och "II: Boklån och läsning. Förteckningar och kommentarer". Ett gediget och användbart verk.

23. TEGNÉR, E. **De la Gardieska samlingen i Lund och på Löberöd.** Sthlm, 1894. 66 s. En aning snedläst och nött brunrött hklbd med blekt titeletikett. Främre omslag medbundet och delvis loss. Med Sigtunastiftelsens biblioteks- och utgallringstpl. Med Cecilia Bååth-Holmbergs namnteckning och dedikation till Th. Holmberg. ★275

Almquist Sveriges bibliografiska litteratur 2559. Vitterhetsakademiens handlingar n.f. 12:1. Tegnér's inträdestal. En översikt av beståndsdelarna och deras historia i det stora De la Gardieska arkivet, vilket genom donation skänktes till Lunds universitetsbibliotek.

24. TSCHICHOLD, J. **Bokens proportioner.** Göteborg, 1955. 47,(1) s. & plr. Häftad. Obetydligt gulnat omslag. Bra ex. ★300

Wezätas skriftserie nr 7. Självfallet vackert formgiven.

25. ÖSTMAN, N. **Lambertska arvet.** Stockholms rådhusarkiv och Westinska samlingen i Uppsala universitetsbibliotek. Ett stycke Stockholmsk arkivaliehistoria. Sthlm, 1917. 76,(4) s. Häftad. Ryggen nött, främre omslag med veck och liten hörnförlust. Några små fläckar i marginalen. Med dedikation till S. Bergh. ★200

Lambert var köpmansson från Umeå som reste utomlands i slutet av 1600-talet. Han lär ha fått tjänst som kapare i holländsk tjänst och blev plantageägare i brittiska Guayana samt samlade på sig en ansenlig förmögenhet, vilken hans syskonbarn och deras otaliga ättlingar alltsedan 1740-talet gång efter annan försökte komma i besittning av. Efter hand växte arvet i folkfantasin till miljardbelopp. Severin Bergh (1858-1919) var verksam vid Riksarkivet och utnämndes 1918 till chef för Krigsarkivet.